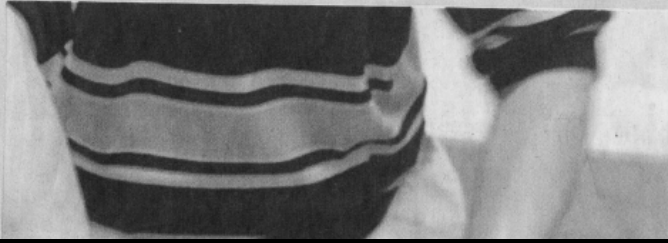

Belgische hulpverleners bekampen Spaanse olieramp

LA CORUNA — Ploeterend in de modder, voorzichtig de olie van pekwarte meeuwen borstelend of druk in de weer met de verdeling van militair materiaal: de meer dan dertig landgenoten die in allerij naar de Spaanse oliekust getrokken zijn, hebben op enkele dagen tijd sleutelfuncties in de reddingscampagne ingenomen. Terwijl de lokale overheid maar heel aarzelend hulp biedt aan de honderden werkers die de olievracht op de Galicische kust opruimen, worden de Belgen er op handen gedragen. «We doen onze plicht, ook al is het de meest frustrerende job ter wereld», zegt Hugo Nijkamp, medewerker van Vogelbescherming Vlaanderen. «Het merendeel van de dieren die levend de kust bereiken, sterven toch. En dan zwijg ik nog over de duizenden karkassen die al naar de zeebodem gezonken zijn.»

PETER VERBRUGGEN

«Meest frustrerende job ter wereld»

Het was geen verrassing toen vlak na de ramp met de olietanker Prestige de telefoon bij Vogelbescherming Vlaanderen rinkelde. De ploeg van voorzitter Jan Rodts had drie jaar geleden, nadat de mammoettanker Erika voor de Britoense kust duizenden tonnen olie verloor, haar deskundigheid bewezen. Toen stierven bijna 70.000 dieren in de olie. Vogelbescherming Vlaanderen slaagde er er evenwel in 30 procent van alle dieren die ze binnenkreeg te redden. Het hoogste percentage van alle hulpverlenende landen. «We concentreerden ons op het waterdicht maken van het venekleed», zegt Jan Rodts. «Dat lukte, door een soort kooi te maken op het strand van Oostende met zuiver zeewater. We hebben daar enorm veel uit geleerd, en staan sindsdien blijkbaar hoog aangeschreven.» De ervaring van 1999 komt nu ruimschoots van pas in La Coruña, waar in geïmproviseerde opvangcentra het onmogelijke gedaan wordt om dierenlevens te redden. Hugo Nijkamp is samen met zijn Waalse collega Gerard Jakubowicz al tien dagen ter plaatse. «Maandag spoelde het ene dier na het andere aan, terwijl het de voorbije dagen eerder rustig was. Alles heeft te maken met de windrichting. Besmeurde vo-

gels proberen de kust wel op eigen kracht te bereiken, maar als de wind tegenzit moeten ze hun strijd staken. Omdat de Prestige zo ver in open zee doormidden brak, stierven de meeste slachtoffers op het water. Wie toch levend de kust haalt, heeft geluk. Nu ja...»

HORRORBEELDEN

Voorlopig werden 550 levende vogels uit de oliebrij aan de kust opgepikt, tegenover minstens 5.000 karkassen. Als coördinator van de verzorgingsplaatsen ziet Hugo Nijkamp elke dag horrorbeelden. Zo spoelde afgelopen weekend een dolfijntje aan van amper één week oud, van bek tot staart bedekt met een blinkende olielaag. Het dier had geen schijn van kans. Het aantal dode zeezoeten en alken is niet meer bij te houden. «Maar als we één levend wezen kunnen redden, is onze dag goed. Zulke kleine succesjes houden de ploeg ook op de been, ondanks de lange, loodzware werkdagen. We voelen ons absoluut geen helden, verre van. Weten dat onze hulp gewaardeerd wordt, is meer dan genoeg. Maar eigenlijk hebben we het zo druk, dat we niet teveel van die signalen opvangen.» In Vlaanderen wordt de dienst Vogelbescherming haast overspoeld door

vrijwilligers die op eigen kosten naar Spanje willen. «Sommige mensen belen drie keer per week. Maar we moeten hen teleurstellen», zegt Jan Rodts. «Zelfs Spaanse vrijwilligers moeten hun beurt afwachten. De opvangcentra zitten overvol, en nóg meer mensen zouden de reddingswerken vertragen. Alleen dierenartsen zijn nog welkom. De Spaanse artsen zijn al tien dagen in de weer, zij vragen niet liever dan even afgelost te kunnen worden.»

Naast de Belgische vrijwilligers heeft ook het ministerie van Defensie elf militairen gestuurd, die op hun beurt versterkt worden door een ploeg van achttien hulpverleners van de Civiele Bescherming. «Onze mensen leveren vooral logistieke steun», zegt woordvoerder Nick Vanhaver. «Het grootste deel van hun werk is transport van goederen, maar indien nodig helpen ze ook de verontreinigde kust opruimen. Dat hangt af van de noodzaak ter plaatse. Vandaag vertrekt alvast een vrachtwagen met zeep, spades, rubber handschoenen en overalls. Morgen volgt een detachement van de dienst Interventie Rampen, om extra hulp te bieden. We verwachten op 18 december al onze mensen terug in België.»

«Als we één levend wezen kunnen redden, is onze dag goed. Zulke kleine succesjes houden de ploeg op de been, ondanks de loodzware werkdagen»

Hugo Nijkamp (midden) overlegt met Spaanse collega's.

Totnogtoe werden 550 levende vogels uit de oliebrij opgepikt, tegenover minstens 5.000 karkassen.
Foto's Rodts